

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Mgr. Michaela Másílková, Ph.D. Datum: 25.08.2022
Autor: Kristýna Molnárová	
Název práce: Morfologické a behaviorální změny v průběhu menstruačního cyklu u samic úzkonosých primátů	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) <i>Předložená práce si kladla tři hlavní cíle: 1. popsat menstruační cyklus u samic úzkonosých primátů 2. popsat morfologické a behaviorální změny, které cyklus provázejí 3. shrnout hypotézy, které tyto změny (zejména výskyt sexuálních otoků) vysvětlují.</i>	
Struktura (členění) práce: <i>Práce byla členěna do kapitol a podkapitol a následovala logickou strukturu.</i>	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? <i>Literární zdroje jsou na rešeršní BP dostatečné, i když ne vyčerpávající (doplnit by se daly např. studie: Thierry et al., 1996, doi: 10.1002/(SICI)1098-2345(1996)39:1<47::AID-AJP4>3.0.CO;2-S; Martin et al. 2003, doi: 10.1016/S0047-6374(03)00134-9, Lacreuse et al. 2008, doi: 10.1095/biolreprod.108.068494; Wallis 1992, doi: 10.1002/ajp.1350280203). Práce jsou správně citovány, citační styl je jednotný. Latinské názvy druhů by ale měly být v seznamu literatury kurzívou. V práci je relativně velký počet sekundárních citací (17 ze 128), které jsou sice vyznačené v seznamu literatury, ne již však v textu. Na některých místech tyto citace přitom nejsou ani nutné, zvláště pokud se jedná o fakta (a i vzhledem k dostupnosti vědecké literatury v současné době). Do budoucna doporučuji studentce vyhnout se sekundárním citacím úplně, pokud je to možné.</i>	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? <i>Předložená BP neobsahuje vlastní výsledky.</i>	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): <i>Formální úroveň práce byla vysoká, práce obsahovala jen minimum gramatických či stylistických chyb (na některých místech se vyskytovala chybná interpunkce, číslovky na začátku vět a číslovky <10 byly uvedené číslicí, v některých případech studentka použila nevhodná slovní spojení, např. „prováděli oční kontakt“ str. 20). V práci byly patrné dvě chyby, které se často vyskytují v BP: 1. Na některých místech chyběla syntéza poznatků (kap. 3.2., 3.4.1., 3.4.2.) a namísto toho jednotlivé odstavce popisovaly jednotlivé studie. Jiné kapitoly ale byly v tomto ohledu povedené (kap. 2., 5.). 2. Neodhadnutá míra důležitosti informací. Některé části byly až příliš detailní a obsahovaly nerelevantní informace (např. detailní popis metodiky článků - velikost vzorku, počty čichových inspekcí, audionahrávek, ...). Podobné informace by se daly naopak shrnout do tabulky (Tab. 1). Studentka by se navíc měla na tabulku v textu více odkazovat (např. na str. 7-12). V některých větách se vyskytovaly vágní formulace (např. slovo „výraznější“ je nevhodné</i>	

zejména bez toho, aniž by se specifikovalo, jestli se tím myslí zbarvení nebo tvar; nebo věta „Nicméně občas se jeví jako nejvhodnější způsob porovnávat morfologické změny s poměrem E:P“ na str. 12). Práce obsahuje dva obrázky převzaté z literatury. Pro lepší představu variability by bylo vhodné např. do příloh zařadit sérii obrázků, která by ilustrovala 1. barevnou a tvarovou variabilitu otoků (např. v době ovulace) napříč druhy a 2. variabilitu podoby otoku napříč cyklem u vybraného druhu včetně časové osy. Věřím, že studentka ale zahrne spoustu hezkých a barevných obrázků sexuálních otoků do prezentace. Výše zmíněné nedostatky nenarušily integritu práce.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Vytyčené cíle práce byly splněny a předložená BP je kvalitní. Studentka prokázala, že se naučila pracovat s odbornou cizojazyčnou literaturou, umí používat vhodné vědecké termíny a je schopná napsat vědecký text. Zejména povedená je kapitola shrnující hypotézy. I přes drobné výhrady a s ohledem na zodpovězení otázek navrhuji hodnotit stupněm výborně.

Otázky a připomínky oponenta:

1. Které další typy změn kromě morfologických a behaviorálních mohou u samic úzkonosých primátů v průběhu menstruačního cyklu nastat?
2. Studentka se v práci zaměřila na popis změn (a vysvětlení jejich funkce) nastávajících zejména v „plodném“ období cyklu, a už se příliš nezabývala změnami které se vyskytují v menstruační fázi. Existují studie, které dokumentují behaviorální změny v menstruační fázi u samic primátů? Jak tyto změny vypadají? Chovají se k menstruujiícím samicím ostatní členové skupiny jinak (např. je méně čistí nebo se jim vyhýbají) než v jiných fázích?
3. Může studentka shrnout nejčastěji uváděné hypotézy, které vysvětlují výskyt menstruačního krvácení u primátů?
4. Které další faktory kromě faktorů prostředí (str. 4) ovlivňují variabilitu v délce menstruačního cyklu potažmo jednotlivých fází u primátů?

Připomínky:

1. Nártouni nejsou poloopice (str. 6, viz např. Springer et al. 2012, 10.1371/journal.pone.0049521)
2. Studentka v kapitole 3.1. a 4 popisuje, u kterých druhů se vyskytují či nevyskytují morfologické či behaviorální změny. Pro lepší přehled by práci prospělo schéma – např. schematické vyznačení ve fylogenetickém stromu úzkonosých primátů výskytu sexuálních otoků a jejich rozsahu (např. dle práce Sillén-Tullberg & Møller, 1993), výskytu barevných změn otoku, barevných změn jinde na těle a behaviorálních změn.
3. Obecně v práci chybí alespoň stručné porovnání s cykly u samic novosvětských primátů a faktorů, které mohou hrát roli, jako jsou rozdíly v barevném vidění, arborealitě, velikosti skupiny, přítomnosti pachových žláz apod., které by práci zasadily do kontextu.

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.

- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/2018-pravidla.pdf>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytisknutý a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytisknutý posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.